

declară că aceasta a rămas la fel, iar un procentaj de 26.3% dintre aceștia consideră că mai degrabă a crescut, 14.5% consideră că a crescut simțitor, în timp ce un procentaj de 7.3% declară că acesta a scăzut

2. Majoritatea respondenților (69.3%) nu intenționează să părăsească comuna, doar 15.6% se gândesc în mod real la această posibilitate pentru a-și găsi un loc de muncă, pentru că această comună nu le oferă perspective de viitor, sau pentru a avea acces la servicii publice de calitate, ori pentru continuarea studiilor.

3. Problemele care au fost identificate vizând serviciile publice, sunt legate de transportul public, furnizarea apei și a canalizării, disponibilitatea locurilor de muncă, mulțumirea față de situația economică a comunei, activitățile culturale și chiar sportive.

4. În general cetățenii sunt mulțumiți de activitatea autorităților locale, consideră că autoritățile locale sunt capabile să rezolve problemele cetățenilor, gradul de corupție a autorităților locale este scăzut, activitățile și acțiunile autorităților locale sunt transparente și oneste, autoritățile cunosc problemele reale ale cetățenilor și autoritățile încurajează participarea publică a cetățenilor.

5. Ca perspective de dezvoltare a comunei, respondenții au făcut referire la cultivarea terenurilor și creșterea animalelor, dar și la prelucrarea produselor locale și la activități meșteșugărești.

6. Respondenții consideră că școala, primăria, biserică și cetățenii au un rol important în dezvoltarea comunei. Este de remarcat că locuitorii acordă o încredere mai scăzută instituțiilor publice de la nivel județean și central.

7. Orașul Aleșd este destinația principală a majorității respondenților atunci când se deplasează în afara comunei, urmat de orașul Oradea și comunele Vadu Crișului, Borod, Luncșoara, Săcădat, Șuncuiuș

3.2.7 Analiza cantitativă mediul de afaceri din comuna Aușeu

Au fost distribuite chestionare la 28 de firme din comuna, firma cu obiecte de activitate diferite, precum: contabilitate, transport, cultura porumbului, cultura cartofului, comerț cu amănuntul, alimentație, cazare, alimentație, vânzare produse petroliere, servicii medicale, achiziții și prelucrare ciuperci și fructe de pădure, cultivarea pământului, dezmembrarea utilajelor și echipamentelor scoase din uz, creșterea bovinelor de lapte, organizate ca și societăți comerciale cu răspundere limitată (20 de societăți), persoană fizică autorizată (7 societăți) și întreprindere individuală (1 societate), majoritatea dintre ele funcționând de peste 10 ani.

Firmele sunt de talie mică și medie, ele angajând de la 1-5 persoane (16 societăți), 6-10 persoane (5 societăți), 11-50 de persoane (4 societăți), 51-200 persoane (1 societate), 0 persoane (2 societăți).

În opinia celor chestionați, punctele tari ale comunei care au o influență pozitivă asupra afacerii lor, sunt: accesul la drumul European E 60, preocuparea pentru atragerea de fonduri pentru dezvoltarea locală, amplasamentul geografic.

Punctele slabe ale comunei identificate de respondeți constau în: forța de muncă scăzută deficitară, infrastructură insuficient dezvoltată (lipsa rețelelor de apă și canalizare, lipsa utilităților), neadaptarea comunității la relațiile economice din prezent.

Gradul de mulțumire față de activitatea autorităților locale: media 8.48 este ridicat în rândul oamenilor de afaceri.

Dezvoltarea comunei în general și dezvoltarea afacerilor din comună sunt privite de reprezentanții mediului de afaceri astfel:

Factorii care ar duce la dezvoltarea conduce la dezvoltarea economică a comunei: accesarea fondurilor europene în parteneriat public-privat, introducerea utilităților de apă și canalizare, crearea de noi locuri de muncă, dezvoltarea turismului, îmbunătățirea infrastructurii rutiere, investiții într-un parc industrial, atragerea investitorilor, investiții în amenajarea unor spații care pot fi închiriate ulterior, introducerea rețelei de gaz metan, amenajarea unor parcări, Consiliul Local ar trebui să fie mai activ în luarea deciziilor și să manifeste inițiativă, actul de guvernare la nivel național ar putea influența în bine dezvoltarea comunei în prezent oamenii neavând încredere în guvernarea de la nivel central.

Respondeții au fost rugați să identifice 3 măsuri care ar putea fi luate de administrația locală pentru a favoriza dezvoltarea firmei. Aceștia au oferit următoarele răspunsuri: introducerea utilităților de apă și canalizare, crearea de locuri de muncă, crearea unei piețe de desfacere a produselor locale, amenajarea drumurilor publice, îmbunătățirea iluminatului public.

3.3 Analiza calitativă preliminară

S-a realizat printr-o cercetare care a pornit de la nevoia de a identifica perspectiva generală a oamenilor de afaceri și a liderilor comunei Aușeu, județul Bihor, asupra calității vieții. Obiectivele principale ale acestei cercetări constau în: identificarea problemelor pe care le întâmpină comunitatea

precum și posibilele soluții pentru rezolvarea acestora, identificarea avantajului competitiv al comunei în vederea valorificării lui într-un mod cât mai eficient și benefic pentru comunitate, identificarea direcțiilor de dezvoltare actuale și viitoare ale comunei.

În data de 12 februarie 2020, începând cu ora 14:00 a avut loc un focus group la sediul primăriei comunei Aușeu, care a fost moderat de către conf. univ. dr. Viorel Stănică, de la Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Universitatea Babeș – Bolyai din Cluj Napoca.

În cadrul discuției, fiecare dintre cei prezenți s-au prezentat, astfel s-a identificat domeniul de activitate a fiecărui, respectiv: Crețu Dorin: proprietar pensiune și benzinărie; Mata Florin: fermă - creșterea bovinelor de lapte 25; Boldoș Gheorghe: prestări servicii în agricultură și consilier local; Brudașca Adrian: administrator- prestări servicii transport internațional; Botici Florentin director-profesor școală; Lazăr Mitică Florentin: primar; Vanșu Gheorghe: funcționar public; Costea Gelu: administrator firmă de proiectare în construcții; Gavriliu George: administrator societate dezmembrare caminoane și transport international; Țap Eugen: magazin materiale construcții; Florin Leochiș: administrator firmă construcții și turism; Tunduc Doru: administrator unitate de producție panificație; Diana Popescu: profesor și meditații; Zetoka Jaroslav: administrator firmă de vânzare remorci și prestări servicii; preot ortodox, Schiop Ancuța: viceprimar; în total 17 persoane au fost prezente.

Sinteză răspunsurilor la cele 8 întrebări ale focus-groupului este următoarea:

1. Ați mai fost implicați în procesul de planificare strategică a comunei?

În procesul anterior de planificare strategică a comunei Aușeu, 2 persoane din cele prezente la acest focus-grup au declarat că au făcut parte din acest proces, primarul și viceprimarul.

2. Cum ați caracteriza într-un cuvânt/sintagmă comuna Aușeu?

Participanții au oferit răspunsuri variate: la un nivel mediu de dezvoltare/ mediocritate, liniștită ca locuire, bună ca stil de viață, comună cu potențial, comună frumoasă, o comună dinamică, mediu propice de viață, la început de dezvoltare, cu potențial, cu potențial mare, înapoiată/ subdezvoltată, dornică de dezvoltare.

3. Ce credeți că funcționează bine acum în comuna Aușeu?

Întrebați despre ce anume funcționează bine în comuna din care fac parte, participanții au oferit următoarele răspunsuri: relația cu primăria, afacerile din mediul privat, serviciile oferite de primărie, siguranța cetățeanului, majoritatea lucrurilor din comună. Se apreciază că nu există extreme în mare parte totul funcționează bine - școala, relația cu biserică, relațiile cu instituțiile și încrederea cetățenilor în

acestea. Se apreciază de asemenea că există o bună colaborare interinstituțională a Primăriei comunei Aușeu cu școala, cu poliția locală, precum și cu bisericile, instituții de cult care asumă un rol activ în această comună. Participanții au subliniat că infrastructura de drumuri s-a îmbunătățit substanțial, la fel iluminatul public și infrastructura în general.

4. Care sunt principalele probleme cu care se confruntă comuna Aușeu?

Principalele probleme cu care se confruntă comunitatea în percepția grupului țintă sunt: "lipsa alimentării cu apă și canalizare", "lipsa unei rețele de distribuție de gaze naturale", "comunicare între instituțiile locale și mediu de afaceri", "s-ar dori o administrație mai deschisă spre mediu de afaceri", "migrația spre oraș a muncitorilor", "comunicarea și relațiile între instituții/autorități locale, cetăteni și autorități silvice pt stoparea furtului de lemn și probleme cu restituiriile de păduri", "lipsa investițiilor, investitorilor și a locurilor de muncă", "depopulare rapidă a satelor, migrația tineretului", "starea proastă a drumurilor laterale între proprietăți și drumurilor de cultură", "funcționarea școlilor, clase cu puțini copii, emigrarea la oraș pentru educație", "lipsa forței de muncă specializată, în special în turism și servicii", "îmbătrânirea populației", "lipsa unei viziuni de dezvoltare", "poluarea și gestionarea proastă a deșeurilor", "nu se plătesc de către firme și cetăteni impozitele și taxele", "turismul de tranzit merge slab".

Care credeți că sunt soluțiile la problemele identificate? Cine ar trebui să implementeze aceste soluții?

Printre soluțiile la problemele identificate au fost enumerate următoarele: deschiderea administrației spre mediul de afaceri, organizarea unor activități tentante care să atragă / rețină tinerii; dezvoltarea turismului prin construirea de pensiuni; înființarea și dezvoltarea de servicii socio-medicale; persoanele vârtnice.

Dintre actorii care se pot implica în soluționarea acestor probleme, grupul implicat a indicat: "Autoritățile publice locale în special primăria"; "Guvernul și autoritățile publice de la nivel național"; "Romsilva"; "Oamenii care ar trebui să fie mai educați în ceea ce privește aruncarea deșeurilor"; "Poliția locală".

5. Care credeți că este direcția de dezvoltare a comunei? Care ar trebui să fie această direcție de dezvoltare?

Direcția actuală în care comuna se dezvoltă constă în: agricultură, servicii pentru populație, (meseriași, firme), construcții, comerț, turism.

6. Care ar trebui să fie aceste direcții?

Direcțiile de dezvoltare în care comuna se poate dezvolta în viitor, din punctul de vedere al participanților sunt: dezvoltarea de afaceri în producție (industria prelucrătoare); agricultură (creșterea animalelor și valorificarea pășunilor, producție locală de produse tradiționale și bio), servicii pe plan local-ateliere mici și meseriași, turism (obiective turistice, valorificarea tradițiilor și produselor locale, trasee turistice, cultură locală).

7. Care credeți că este avantajul competitiv al comunei?

Printre avantajele competitive ale comunei identificate de către participanții la focus grup se pot enumera următoarele: resursa umană destul de calificată; comunitate cu spirit antreprenorial, educată, serioasă; posibilitatea dezvoltării turismului pe baza amplasamentului și conectării comunei; moștenirea tradițională și culturală a diferitelor zone din comună. Cinci participanți afirmă că nu există încă avantaj competitiv.

8. Cum vedeți comuna peste 5 ani, dar peste 10?

Peste 5 ani, în viziunea participanților comuna va fi: "mai dezvoltată și mai prosperă decât în prezent", "cu o infrastructură mai bună", "cu un turism mai bine dezvoltat", "cu o calitate a vieții crescută", "cu acces la mai multe servicii pentru populație, "mult mai dezvoltată", "o comunitate mult mai responsabilă și mai educată".

Peste 10 ani comuna este percepță de către participanți: "mai bine dezvoltată", "consolidată, cu oameni mulțumiți că locuiesc în comună", "cu o populație mai îmbătrânită", "cu valorificarea la maxim a capitalului uman", "mai dezvoltată", "cu creștere economică și socială", "o populație în scădere".

În data de 14 aprilie s-a desfășurat un al doilea focus-group, (online pe platforma Zoom) la care au participat 13 lideri din comunitate. După prezentarea rezultatelor cercetării cantitative și calitative de către organizator, grupul a făcut propuneri concrete de legate de activitatea economică și de participarea comunitară. Cele trei propuneri: *înființarea unui club al oamenilor de afaceri, amenajarea unei zone comerciale* la drumul national cu spații pentru producători locali și *constituirea unei asociații de dezvoltare și promovare locală*, reprezintă o dovedă a creșterii nivelului de abilitare comunitară în cadrul procesului de participare la elaborarea strategiei comunei. Aceste propuneri se înscriu perfect în direcția avantajului competitiv local (capacitatea antreprenorială și nivelul de coeziune socială) și se regăsesc în documentul strategic.

3.4 Analiza SWOT a comunei Aușeu

Criteriul	Analiza mediului intern			
	Puncte forță	Puncte slabe	Oportunități	Amenințări
Potențial natural	Amplasament geografic favorabil, condiții naturale și de climat bune Relief caracterizat de zone de luncă și de dealuri cu altitudini medii, potrivite pentru zootehnice, horticultură, pomicultură	Inexistența unei strategii pe termen lung privind protejarea mediului Riscuri de inundație pentru terenurile de luncă Risc de deteriorare rapidă a drumurilor în pătă Terenurile la nivel de comună se încadrează în clase de bonitate medie	Conștiințarea cauzelor și efectelor negative ale schimbărilor climatice Posibilități de accesare a fondurilor de reconstrucție ecologică	Schimbări climatice și manifestări climatice cu impact negativ Deprecierea stării pădurilor datorită administrației, în parte extra - locale, unei exploatari necontrolate Crescerea generală a nivelului de poluare la nivel global, accentuarea poluării apelor și solului. Deprecierea calitativă generală a resurselor de apă freatică și de suprafață.

Demografie și resurse umane	Populație în vîrstă de muncă în proporție semnificativă	Trend de scădere a populației comunei Îmbătrânire moderată a populației Raportul de dependență demografică este puțin peste 50% Spor migratoriu negativ și rata ridicată a sporului migratoriu Indice de îmbătrânire demografică relativ ridicat Număr mediu de salariați de 2 ori mai mic decât media ruralului județean Calitate bună a actualui educațional	Creșterea generală a migrației definitive sau temporare a forței de muncă Programe guvernamentale și fonduri structurale (POCU) pentru calificare sau reconversie profesională, într-o abordare transversală Stoc de educație ridicat, superior ruralului județean și național Dificultăți în reținerea forței de muncă timere, educate sau înalt calificate prin asigurarea de locuri de muncă adecvate Spor natural cu valoarea în general negativă dar cu un trend de revenire Numărul mare de persoane active pe piața muncii care pleacă la muncă în altă localitate/țară	Demotivarea cadrelor didactice din rural, migrația spre centre urbane a cadrelor didactice bine pregătite
	Indicele dezvoltării umane superioare mediei ruralului județean	Spirit antreprenorial ridicat la nivelul comunei Nivelul de calificare și specializare relativ ridicat datorită situației economice anterioare anului 1990 și proximității față de Aleșd.	Cooperare relativ redusă între întreprinzători	Existența fondurilor pentru romi

	Nu există un centru de depozitare a produselor agricole și nici un centru de colectare și procesare primară a lapteului	Nu există cooperare a producătorilor în asigurarea depozitării produselor agricole	Există firme industriale care oferă locuri de muncă în plan local și au cifre de afaceri semnificative	Există două terenuri care ar putea fi puște la dispozitia unor investitori pentru dezvoltări industriale (satul Cacuciuc vechi)	Aușeu prezintă caracteristici geografice, sociale și de infrastructură, care ar putea favoriza turismul	Mediu de afaceri, administrația - dar și cetățenii au în vedere turismul ca alternativă a dezvoltării locale	Există infrastructură turistică mai ales pentru turismul de tranziție, la drumul național
compatibilizarea calității produselor agricole	Oferta de produse agroalimentare a rețelelor comerciale mari din zonă	Scăderea rentabilității agricole prin scumpirea forței de muncă	Migrarea forței de muncă agricolă spre alte ocupări				

4643 - Comerț cu ridicata al aparatelor electrice de uz gospodăresc, al aparatelor de radio și televizoarelor

4646 - Comerț cu ridicata al produselor farmaceutice

7022 - Activități de consultanță pentru afaceri și management

9511 - Repararea calculatoarelor și a echipamentelor periferice

Cel mai mare număr de angajați sunt în comerț de diferite feluri (intermediari, comerț cu amănuntul, comerț cu carburanți, s.a.) și restaurante, urmat de transporturi și lucrări de construcții și de confecții metalice.

În privința cifrei de afaceri în comună, realizează cifre mari de afaceri comerțul, urmat de construcții și industrie prelucrătoare.

	Nr. Personale juridice	Nr. salariați	Cifra de afaceri (lei)	Profitul net (lei)
AUŞEU	87	344	103,069,865	4,132,311
0111- Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase	2	2	368,638	205,675
0124 - Cultivarea fructelor semințoase și sămبوroease	1	1	11,950	0
0125 - Cultivarea fructelor arbuștilor fructiferi, căpșunilor, nuciferilor și a altor pomi fructiferi	2	1	77,898	0
0149 - Creșterea altor animale	1	1	33,100	6,725
1071 - Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	1	6	340,941	26,174
1520 - Fabricarea încălțămintei	1	1	1,004,273	39,259
1610 - Tăierea și rindeluirea lemnului	1	8	34,824	0
1623 - Fabricarea altor elemente de dulgherie și tâmplărie, pentru construcții	1	0	14,720	1,896

		Posibilitatea formării de personal pentru turism rural prin proiecte la nivel de GAL	Derularea anevoieasă a programelor de finanțare pentru turism
Comuna are și un model de inițiativă în turism etnocultural	Disponibilitate slabă de asociere a agricultorilor locali în vederea promovării agroturismului datorată structurii pe grupe de vârstă (perspectiva temporala și diferență) și nefi��cărui. Nu există încă o cultură a turismului rural, comunitar, în poftida unor premise clare (cadru natural deosebit, produse locale, patrimoniu, cultură locală)	Construcția Autostrăzii Transilvania va fi o provocare pentru turismul de tranzit de-a lungul E60 Interesul general scăzut pentru delocalizarea unor activități industriale Viițoarea autostradă poate produce, în principiu, o deconectare a comunei de la turismul de tranzit, precum și de la perspectivele privind delocalizarea de întreprinderi	
Infrastructura pentru turism încă slab dezvoltată (informare, trasee marcate, cazare, produse turistice clare)	Potibilitate accesării de fonduri pentru promovarea producției bio. Nu există produse locale certificate Economia locală este în mare parte dependentă de sectorul agricol.	Potibilitate accesării de fonduri pentru promovarea producției bio. Nu există produse locale certificate Economia locală este în mare parte dependentă de sectorul agricol.	Viițoarea autostradă Transilvania va oferi acces la rețeaua de transport TEN-T într-un timp mai mic de 1 oră.

Starea șantiilor din sate este în curs de îmbunătățire (proiect PNDL)	Nu există indicatoare rutiere pe toate străzile și șantiile satelor componente Acces dificil la terenurile agricole și forestiere ale comunei datorită lipsei sau stării precare a drumurilor și podețelor Lipsesc trei poduri pe Valea Omului în satul Luncșoara și trei poduri pe valea Răchițească pentru asigurarea accesului la case Crișul Repede necesită indignuire în zona satului Grosi, unde pe malul drept se produc eroziuni care periclităzează terenurile agricole Drumul care face legătura comunei cu satul Făgetu, comună Plopîș județul SJ nu este modernizat, este asfaltat doar pe 2 km din cei 6 km, dar este cuprins într-un proiect cu finanțare din PNDL (drumul va asigura accesul la Autostrada Transilvania) Comuna dispune de acces direct la calea ferată CFR Magistrala 3 - care face legătura între Oradea-Cluj-Napoca-București și Constanța Există un proiect în derulare care prevede alimentarea cu apă și canalizare a satelor comunei	Potibilitatea accesării de fonduri europene de reabilitare a infrastructurii. Fonduri alocate de Guvern sau de Consiliul Județean pentru infrastructură Existența unor proiecte majore de reabilitare a infrastructurii. Crîșul Repede necesită indignuire în zona satului Grosi, unde pe malul drept se produc eroziuni care periclităzează terenurile agricole Drumul care face legătura comunei cu satul Făgetu, comună Plopîș județul SJ nu este modernizat, este asfaltat doar pe 2 km din cei 6 km, dar este cuprins într-un proiect cu finanțare din PNDL (drumul va asigura accesul la Autostrada Transilvania) Comuna dispune de acces direct la calea ferată CFR Magistrala 3 - care face legătura între Oradea-Cluj-Napoca-București și Constanța Există un proiect în derulare care prevede alimentarea cu apă și canalizare a satelor comunei	Dependența executării lucrărilor hidrotehnice de către alți administratori Interes actual scăzut pentru transportul feroviar de mărfuri Diminuarea generală a resurselor de ape de suprafață datorită schimbărilor climatice.

Există multe rețele de alimentare cu apă private, individuale sau de grup satul Luncșoara	Acces bun la internet prin fibră optică în toată comuna	În comună nu există încă o rețea funcțională de apă și canalizare	Lipsa alimentării cu gaz metan în comună	Acces limitat la internet în spațiile publice unde accesul se poate face doar prin rețelele de telefonie
		Alimentare generalizată cu energie electrică în toate satele comunei.	Prezența unei rețele moderne de iluminat public mai ales la drumul național.	Infrastructura pentru educație și cultură dezvoltată, cu clădiri pentru învățământul școlar și preșcolar în stare foarte bună
		Possibilitatea de racordare la rețeaua de distribuție de gaze naturale prin cooperare la nivel de ADI	Posibilitatea de racordare la rețeaua de distribuție de gaze naturale prin cooperare la nivel de ADI	Disponibilitate redusă de asociere din partea comunelor în absența unei coordonări din partea Consiliului Județean și a cooperării cu Romgaz

	Dificultăți legale în ceea ce privește schimbarea destinației terenurilor
Existența unui sistem de colectare a deșeurilor cu operator privat zonal (Aleșd)	activități sportive este încă deficitară. Nu se face colectarea selectivă a deșeurilor În comună nu există încă o zonă amenajată cu destinația de parc industrial Nu există un dispensar uman în comună, la standarde actuale. Dispensarele din Luncșoara și Groși necesită renovare și dotare. Comuna necesită un centru medical mai complex, cu farmacie și cabinet stomatologic moderne.
Există două terenuri la dispoziția primăriei pentru delocalizări industriale.	Dispute cu Biserica Ortodoxă asupra patrimoniului Nu există capele mortuare în toate satele din comună. Toate satele necesită capelă, dar cimitirele sunt pe terenurile bisericii ortodoxe care nu pun la dispoziția comunei terenul sau doresc să investească numai pentru ele.

Educație, sănătate, cultură, sport	Accesul la școli este facil pentru mulți elevi din comună Parteneriat cu ONG-ul local care transportă la școală elevii din Runc Există învățământ la nivel general cu acoperire pe totă comuna În general, profesorii au o bună pregătire metodico-științifică. Procentaj ridicat de profesori titulari și un procentaj foarte mic de suplinitori necalificați Abandon școlar scăzut Calitate bună a învățământului în plan local Există o singură instituție școlară și structuri în fiecare sat Program prelungit la Grădinița din satul Groși Există un medic de familie cu două cabinete în satele mari (Luncșoara și Groși) Există cabinet un stomatologic în satul Groși Există două farmacii cu funcționare permanentă în comună (Luncșoara și Groși)	Existența unor oportunități de continuare a studiilor la Vadu Crișului, Aleșd și Oradea Possibilitatea de finanțare prin POCU Possibilitatea de accesare a unor fonduri pe proiecte educaționale, în parteneriat cu ministerul de resort și inspectoratul școlar Structurarea pe niveluri de învățământ neadecvată la numărul de elevi Dependența de servicii mai complexe de sănătate din afara comunității Privatizarea unor servicii medicale, care se orientează după piață În prezent nu există o finanțare sistematică pentru activități culturale	Deprecierea generală a actului de învățământ. Lipsa unor întreprinderi importante în zonă, care să influențeze sau să orienteze formarea profesională a elevilor în diferite meserii Deprecierea generală a standardului de sănătate a locuitorilor și creșterea cererii pentru alte unități de ocrotire. Tendința de concentrare a serviciilor medicale la nivel de centre urbane sau reședință de județ Plasarea comunei într-o zonă etnografică deosebită	Dispariția treptată a tradițiilor și obiceiurilor locale și

Traditie culturală bogată și complexă, cu personalități de marcă	Capacitatea redusă de scriere de proiecte culturale.	Există Administrația Fondului Cultural Național care finanțează proiecte culturale	substituirea lor cu kitsch-ul cultural.
Există un ansamblu folcloric de dansuri populare la Auseu cu finanțare privată	Conecțiuni modeste cu instituții publice de cultură din județ și din țară	Turismul cultural în România este în continuă creștere	În general, în România nu există o cultură a integrării fenomenului cultural în viața economică
Există un ONG local cu vocație culturală	Nu există inițiative culturale structurate privind conservarea patrimoniului cultural local, a obiceiurilor locale	Cultele religioase au o implicare culturală modestă Multe dintre activitățile culturale sunt de circumstanță Patrimoniul cultural local (bisericici, case tradiționale) neutrălitate în dezvoltarea locală	Possibilitatea implicării mediului privat și ONG în programele sportive inclusiv în finanțarea activităților

		promovarea unui stil de viață sănătos	
Servicii publice servicii sociale și participare comunitară	Serviciu de asistență socială organizat la nivelul administrației locale nu este acreditat Nu există centre de zi pentru copii Nu există un program after school pentru elevi Există program prelungit la nivel grădiniță Există parcuri de joacă pentru copii la Groșii, la Luncșoara în curtea caminului, dar sunt amenajate și curțiile scolilor din toate satele	Potibilitatea finanțării prin GAL Posibilitatea implicării cultelor religioase în furnizarea unor servicii sociale Finanțarea serviciilor sociale de la nivel județean prin Direcția de Asistență Socială	Preferința cumpărătorilor pentru produse din import, ieftine și slabe calitativ Supermarketurile pot afecta parțial desfăcerea produselor locale Slaba conștientizare a importanței capitalului social în dezvoltarea comunitară Posibilitatea conversiei capitalului social în alte forme de capital (simbolic, economic) Capital social intra-grupal relativ scăzut, datorită lipsei structurilor (ONG-uri, grupuri informale) Există un "Sfat al bâtrânilor" din anul 1990

		Potențială implicării sectorului non-profit ca mediator între instituțiile de stat și cetățeni
	Nu există o continuitate în funcționarea ONG-urilor locale și nici o auto - susținere sau o susținere sistematică a lor.	Utilizarea limitată a unor legături extra-comunitare în dezvoltarea locală. Mai ales la nivelul administrației Connectarea modestă a capitalului social la dezvoltarea economică. Relațiile intra-grupale și extra-grupale nu conduc încă la inițiative economice comunitare. Există un nivel ridicat de excluziune socială în rândul populației române.
Există o predispozitie spre cooperare, mai ales în mediu de afaceri Conexiuni bune ale comunei cu comunității sau organizații din țară și străinătate	Există sate cu o cooperare comunitară mai ridicată (Luncșoara și Groșii)	Existența fondurilor guvernamentale pentru romi, și a fondurilor POCU pentru comunități marginalizate

Tabelul 27: Analiza SWOT comuna Aușeu

3.5. Profilul strategic al comunei Aușeu

Fiecare comună prezintă un profil strategic specific, foarte important de construit și înțeles în procesul de planificare strategică. Acest profil include problemele strategice, posibilele elemente de avantaj competitiv, factorii strategici cheie și soluțiile strategice. Diferențele între comune sunt importante și sensibile și de aceea structurarea profilului strategic este esențială din perspectiva unei planificări strategice eficiente.

3.5.1 Conceptul strategic

Conceptul strategic pentru comuna Aușeu este:

"ANTREPRENORIAT ȘI DEZVOLTARE ECONOMICĂ DIVERSIFICATĂ"

În contextul socio-economic actual, opțiunea de dezvoltare care utilizează capacitatea investițională locală și resurse locale devine un model important mai ales pentru zonele și comunitățile rurale care prezintă un nivel ridicat al spiritului antreprenorial și un nivel general ridicat de calificare a populației active. Dezvoltarea diversificată a economiei locale trebuie să se bazeze pe avantajele strategice locale, pe existența resurselor locale și pe conectarea dintre cât mai mulți și diverși actori locali. Stimularea dezvoltării economice, asigurarea de facilități investitorilor și încurajarea inovării și creativității, sunt factori importanți pentru reținerea resursei umane și dezvoltării unei economii diversificate și reprezintă cheia succesului pentru viitorul comunei.

3.5.2 Probleme strategice

Comuna Aușeu a cunoscut o dezvoltare socio-economică destul de bună în ultimii ani. Cu toate acestea există o serie de probleme de ordin strategic, asupra cărora va trebui să se concentreze în viitor. Acestea derivă din evoluția economico-socială mai generală, din specificul teritorial al comunei și din caracteristicile comunității. Problemele strategice sunt următoarele:

1. Migratia populației
2. Diverși indicatori de calitate a vieții
3. Educația

1. Migrația populației

Depopularea comunei are drept cauză atât sporul demografic negativ cât și migrația forței de muncă, relaționate cu indicatorii slabi de calitatea vieții. Intenția de părăsire a localității - 15.6% din populație se gândește în mod real la această posibilitate - constituie o problemă deoarece acest segment provine chiar din rândul tinerilor și în general persoanelor cu educație superioară. Plecarea tineretului din comună reprezintă o problemă strategică distinctă. În pofida unor oportunități de continuare în proximitate a studiilor la nivel de liceal, comuna nu are capacitatea de a oferi alternative tinerilor care termină liceul sau facultatea să se dezvolte și să se stabilească în plan local. Lipsește un sector performant (antreprenoriat, IT, industrii creative, turism etc.) care să ofere tinerilor cu educație superioară oportunități de afaceri și de dezvoltare în comunitate.

2. Diversi indicatori de calitate a vieții

Comuna prezintă indicatori scăzuți de calitate a vieții datorită infrastructurii deficitare mai ales în satele aparținătoare, la care se adaugă lipsa unor oportunități de socializare și de petrecere a timpului liber, de asigurare a unor servicii locale adecvate, ceea ce conduce la accelerarea migrației forței de muncă și în special a celei tinere și mai calificate. Infrastructura publică de alimentarea cu apă și mai ales de canalizare și lipsa unei rețele de gaze naturale, reduc drastic posibilitatea unor dezvoltări industriale/economice ale comunei, în pofida unei conectări rutiere și feroviare în prezent favorabile.

Infrastructura socială pentru îngrijirea persoanelor vârstnice sănătate și recreere este încă insuficientă. Absența unor activități culturale și sportive susținute sistematic de comunitate (deopotrivă de sectoarele public, privat și ONG), în pofida unor amenajări deja existente, diminuează calitatea vieții rezidenților. Menținerea curățeniei, protecția mediului și a peisajelor, necesită eforturi susținute deoarece reprezintă indicatori ai calității vieții și pot afecta avantajul comparativ.

3. Educația

Educația reprezintă o problemă strategică a comunei, pe de o parte datorită rezultatelor modeste ale sistemului educațional local și conectării insuficiente a școlii la viața socio-economică și culturală a comunei și pe de altă parte datorită influenței pe care o are (alături de alți factori) în decizia unor rezidenți de a părăsi comuna. Calitatea modestă a actului educațional este percepță la nivel comunitar ca factor de diminuare a calității vieții. Structurarea actuală pe unitățile școlare este inadecvată poate afecta calitatea actului educational și decizia părinților de a nu își mai înscrie copii la școală în comună.

3.5.3 Factorii strategici cheie

Factorii strategici cheie sunt factori care vor afecta comunitatea pe o perioadă lungă de timp și de o manieră determinantă:

FSC
Calitatea vieții
Dezvoltarea economică diversificată
Cooperarea locală

Tabelul 28: Factori strategici cheie - comuna Aușeu.

Calitatea vieții. Poate afecta comunitatea pe termen lung în sensul că dacă nu se acționează pentru creșterea indicatorilor specifici, fenomenul de depopulare se va amplifica, iar situația economico-socială va avea de suferit. Pe de altă parte, în cazul în care comuna reușește să crească nivelul de calitate a vieții, perspectivele unei dezvoltări socio-economice armonioase cresc substanțial.

Dezvoltarea economică diversificată: Presupune dezvoltarea unei economii diversificate capabile să valorizeze intelligent sursele de avantaj competitiv și comparativ. Comunitatea trebuie stimulată să coopereze în dezvoltarea sectoarelor economice existente, dar și a unor sectoare economice noi și capabile să adauge valoare produselor locale. Economia locală se dezvoltă prin inițiative private care speculează oportunități fără să țină seama neapărat de avantajele competitive ale comunei. În altă ordine de idei, economia locală nu este pregătită pentru pierderea avantajului actual al conectării la o cale majoră de transport, în condițiile finalizării viitoarei autostrăzi Transilvania, fapt care poate genera probleme structurale.

Cooperarea locală: Presupune stimularea cooperării locale în toate zonele de dezvoltare specifice - producție agricolă, servicii, industrie prelucrătoare, turism local, cultură locală. În absența stimulării cooperării locale, comuna poate să piardă capital social și un posibil efect sinergic, necesare în dezvoltarea locală. Menținerea stării de anomie pune în pericol atât dezvoltarea economică locală cât și climatul și calitatea vieții. De aceea se impune amplificarea cooperării administrației locale cu mediul de afaceri, dar și stimularea implicării școlii, bisericii și sectorului nonprofit în viața socială locală.

3.5.4 Dezvoltarea viziunii comunei Aușeu

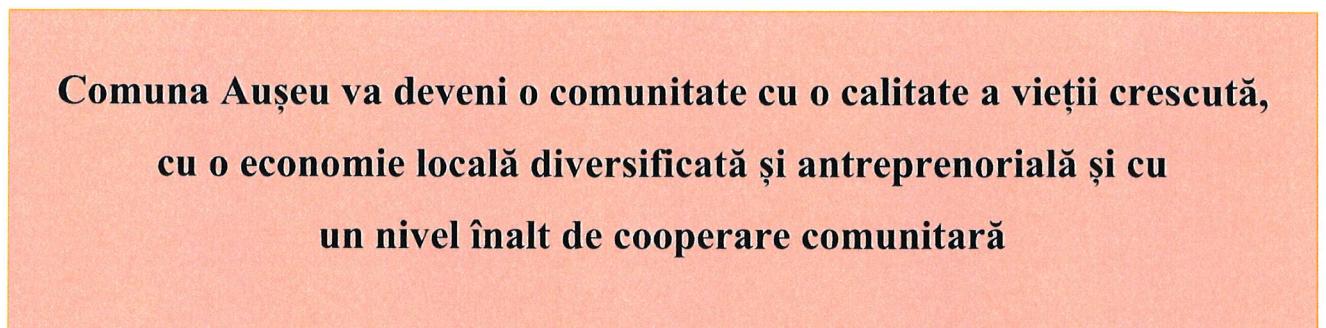

Figura 45: Viziunea comunei Aușeu

3.5.5 Identificarea avantajelor comparative și competitive

Teoria avantajului competitiv (M. Porter) ajută la înțelegerea a cum se pot crea situații economice avantajoase prin dezvoltarea și exploatarea avantajului competitiv local, nu numai a celui comparativ, care apoi să fie incluse în planurile de dezvoltare.

Avantajul comparativ al unui teritoriu este determinat de factori care, în general, sunt greu de influențat sau de schimbat: amplasament, terenuri, resurse naturale, forța de muncă și populația locală. Comuna Aușeu prezintă următoarele avantaje comparative:

- Conectivitate bună și așezare geografică favorabilă
- Relief și climat bune pentru agricultură și turism rural

Avantajul competitiv al unui teritoriu este determinat de puterea unor grupări și combinări de activități economice (conglomerate), concentrări geografice de firme, furnizori și instituții partenere interconectate, ale căror resurse, cunoștințe și abilități, le oferă o poziție cheie și chiar suprematie în domeniul lor de activitate. În această ordine de idei, următoarele elemente pot conferi comunei Aușeu

avantaj competitiv:

Capacitatea antreprenorială

Nivelul de coeziune socială

3.5.6 Opțiuni strategice

Figura 46: *Opțiuni strategice comune Aușeu*

1. *Dezvoltarea economică bazată pe cooperare continuă și structurală care să țină la un loc mediul economic privat, primăria și școala.* La nivel local trebuie asigurată consultanță de specialitate (informare, facilitare, scriere de proiecte) pentru accesarea de către producători sau grupuri de producători asociați, de fonduri europene pentru definirea unor produse locale, prelucrarea și marketingul acestora.

Stimularea participării diferitelor structuri din comunitate la fundamentarea deciziilor locale poate să conducă la o schimbare de paradigmă în ceea ce privește soluționarea problemelor comunei (bună guvernare). În această idee este necesară instituirea unor proceduri vizând luarea deciziilor care să asigure transparență și, mai mult, participarea structurilor associative relevante (grupul oamenilor de afaceri, organizații locale, sfatul bătrânilor, componența socială, grupuri culturale).

Conecțarea dintre diferite grupuri la nivel local trebuie dublată de realizarea unor conexiuni cu grupuri, instituții sau persoane extralocale, deoarece relațiile transversale sunt foarte valoroase în dezvoltare. Cooperarea locală crescută este o condiție sine-qua-non pentru dezvoltarea economico-socială a comunei. Administrația locală trebuie să își asume conștient, planificat și profesional, rolul de facilitator în stimularea cooperării dintre partenerii locali. Comuna trebuie să susțină gradual proiecte de cooperare

între diferiți actori locali (mediul privat, administrație locală, asociații locale, biserică, școală). Se pot iniția proiecte de dimensiuni reduse, cu rezultate palpabile, ce pot fi dezvoltate ulterior în proiecte de amploare, exemplu dezvoltarea de produse locale definite comunitar. Comuna trebuie să susțină constituirea unui Club al oamenilor de afaceri din Aușeu (intenția a fost exprimată de către oameni de afaceri în timpul procesului participativ de elaborare a strategiei), care să se constituie într-un actor local activ și factor mobilizator pentru comunitate.

2. Dezvoltarea bazei economice prin inițiative noi într-un parc industrial. Definirea unei zone potrivite pentru investiții industriale este de o importanță crucială pentru dezvoltarea diversificată a economiei comunei. De aceea clarificarea situației juridice a terenurilor, folosinței acestora, dotarea edilitară a acestei zone cu utilități (acces, apă și canalizare, gaze naturale, curent electric) pe baza unor studii și proiecte, necesită o preocupare serioasă. Aderarea comunei la structuri asociative supralocale (ADI) crește șansele finanțării unor proiecte de anvergură, cum ar fi aducerea în comună a rețelei de distribuție de gaze naturale.

Stabilirea domeniilor de investiție în zona industrială se va face ținând cont de direcțiile strategice și cu consultarea mediului privat din comună.

3. Dezvoltarea antreprenoriatului local, este o opțiune realistă, favorizată de nivelul general ridicat de instruire și calificare a forței de muncă (peste media ruralului județean și național). Încurajarea de către primărie a inițierii de noi afaceri se poate face printr-o bună informare, prin organizare împreună cu patronatul local de evenimente la care să participe reprezentanți ai asociațiilor de întreprinzători, ai direcției de finanțe, ai diferenților finanțatori, ai mediului universitar.

Este necesară implicarea școlii și a mediului privat alături de primărie, în organizarea de evenimente și cursuri pentru tinerii din comună, oferirea de granturi pentru stimularea inițiativei antreprenoriale a tinerilor. Implicarea la nivel asociativ a tinerilor din comună în viața economico-socială locală poate fi o garanție a perpetuării unui mediu economic local prosper, bazat pe cooperare.

Comuna trebuie să stimuleze inițiativele economice din comunitate mai degrabă decât să își deschidă cadrul economic și normativ către investiții din afara comunității. Afacerile din domeniul agricol trebuie încurajate și sprijinate prin *amenajarea unei zone comerciale* la drumul national cu spații pentru producători locali, demers care ar putea să asigure promovarea produselor locale, dar și un pas important în stimularea cooperării producătorilor.

Reținerea forței de muncă înalt calificate și tinere se poate rezolva prin încurajarea instituirii unui incubator de afaceri (un loc unde sunt concentrate pe un spațiu limitat firmele noi create cu scopul de a spori șansele de dezvoltare și rata de supraviețuire a acestor firme prin asigurarea de spații cu utilitățile necesare și unde se oferă sprijin managerial și servicii de asistență). Incubatorul de afaceri are avantajul dezvoltării unui mediu antreprenorial la nivelul tinerilor, integrează tehnologia în afaceri, creează noi oportunități de dezvoltare și crește retenția de afaceri locale. El trebuie să fie complementar dezvoltării economice preconizate, în care domenii noi, ca marketingul produselor, turismul integrat, IT, vor sprijini diversificarea economică necesară. Incubatorul de afaceri trebuie să fie conectat cu firme sau clustere din industria IT sau din industriile creative și cu mediul universitar.

4. Dezvoltarea indicatorilor de calitate a vieții

Infrastructura rutieră care conectează satele din comună la instituțiile administrative și servicii, precum și la rețeaua majoră de transport, necesită o atenție deosebită, deoarece calitatea slabă a acestora afectează direct calitatea vieții cetățenilor și dezvoltarea economică. Eforturile comunei de a asigura o infrastructură rutieră funcțională trebuie continue susținut. Străzile din sate, drumurile de cultură și forestiere, dar și drumurile care conectează unitățile de locuire mai izolate necesită proiecte de modernizare.

Asigurarea serviciilor de *alimentare cu apă și de canalizare* afectează, pe lângă calitatea vieții locuitorilor, și atraktivitatea economică, de aceea proiectele în curs de implementare trebuie finalizate. Comuna trebuie să asigure o rețea funcțională de alimentare cu apă și de canalizare pentru toate satele, ca nevoie de bază a cetățenilor. Pentru unitățile de locuire mai izolate care își asigură individual sau comunitar alimentarea cu apă, trebuie încurajată verificarea surselor și impusă construirea de fose septice. Realizarea prin cooperare intercomunală a unei rețele de transport și distribuție de *gaze naturale* ar putea crește considerabil atraktivitatea economică a comunei și dezvoltarea diversificată a economiei locale.

Serviciile de *sănătate* necesită o îmbunătățire substanțială, asigurarea logisticii trebuie completată cu atragerea de personal medical de calitate, din domeniile medicinei generale și stomatologiei. Comuna trebuie să asigure un centru medical complex în centrul de comună, care să grupeze cabinețe medicale cu dotări adecvate morbidității specifice locuitorilor comunei (boli cardiovasculare cca. 600 persoane), farmacie, eventual și locuințe de serviciu pentru personal medical. Infrastructura pentru educație și sănătate trebuie să țină pasul cu standardele actuale. Modernizarea și dotarea acesteia necesită o preocupare permanentă. De asemenea serviciile de *îngrijire pentru persoane vârstnice* trebuie concepute din timp, structura populației pe grupe de vârstă indicând o augmentare a problemelor în cca. 5 ani. Un

centru de zi trebuie proiectat pentru specificul comunei, acreditat, cu funcționarea unui dispecerat pentru îngrijirea bătrânilor la domiciliu, cu personal din comună format și calificat din timp.

Activitățile de petrecere a *timpului liber* necesită o proiectare bazată pe dorințele comunității și pe resursele comunei (naturale-teren, apă, ș.a., materiale) și luând în considerare și o viitoarea dezvoltare turistică. Acestea au o pondere importantă în percepția locală asupra calității vieții. Dezvoltarea activităților sportive trebuie să constituie o preocupare permanentă. Infrastructura pentru *sport* și petrecere a timpului liber trebuie îmbunătățită pentru o viață sănătoasă a populației dar și pentru dezvoltarea turistică preconizată. Aceasta trebuie dublată de un program de activități definit prin cooperare între structurile locale.

Dezvoltarea sistematică și planificată a *vieții culturale*, cu participare cât mai largă și cu sprijinul sectorului privat și tuturor instituțiilor locale (biserică, școală, ONG-uri, ș.a) poate crește calitatea vieții și totodată contribuie la coeziunea socială locală, la conturarea unei vieți mai comunitare. Conecțarea fenomenului cultural la viața economică a comunei poate conduce la întărirea identității locale și poate asigura o mai bună susținere a activităților. Toate acestea presupun existența unui proiect local care să faciliteze integrarea activităților culturale în dezvoltarea locală. Asigurarea de investiții în cultură, în activități culturale locale, evenimente, va avea ca efect și întărirea coeziunii sociale. Sprijinirea și promovarea unor inițiative culturale locale existente, trebuie completate cu inițierea unora noi, inclusiv legate de cultura populației de etnie slovacă și romă.

5. Educația

Este esențială creșterea calității actului educațional la nivel local, deoarece aceasta asigură premizele pentru o forță de muncă bine pregătită, iar în termeni de calitatea vieții contează foarte mult în alegerile pe care le fac tinerii părinți, mai ales cei aflați în segmentul unde se manifestă cel mai puternic migrația. Structurarea unităților școlare pe nivele de învățământ trebuie să confere viabilitate structurii școlare în ansamblu și premizele creșterii calității actului educațional. O restructurare posibilă pe sate, ar putea fi: Aușeu- ciclu gimnazial, Groși- Grădiniță și ciclu primar, Luncșoara- ciclu primar.

La nivelul educației adulților, școala împreună cu alte organizații trebuie să se preocupe de dezvoltarea culturii antreprenoriale, spiritului antreprenorial, de pregătirea resursei umane necesare unei dezvoltări specifice, proiectate să valorifice potențialul local prin afaceri în agricultură tradițională, servicii de calitate și turism comunitar, în vederea creării de avantaj competitiv pentru comună. Școala

trebuie încurajată să se implice mai mult în conștientizarea și valorificarea istoriei locale, a personalităților, tradițiilor și culturii locale, ca factori de dezvoltare pentru comună.

Asigurarea unui învățământ la standarde ridicate presupune pe lângă investițiile în modernizarea unităților, și o asumare locală a calității proceselor didactice și activităților extrașcolare, cu eforturi suplimentare din partea corpului didactic. Activitățile extrașcolare trebuie concepute în paradigma dezvoltării locale, adică relaționate cu viitoarea dezvoltare economică. Primăria trebuie să asume rolul de facilitator între școală, comunitate și mai ales mediul privat, pentru asigurarea unui sprijin real pentru școală. Orientarea profesională a absolvenților spre activități care să țină cont de orientarea economiei locale, trebuie să facă obiectul unor analize și dezbateri în structuri locale formale sau informale nou create. Școala va ține legătura cu foștii absolvenți (de studii medii sau superioare) prin crearea de structuri specifice (alumni) și organizarea de activități periodice (cursuri de antreprenoriat, tabere de antreprenoriat), chiar cu participarea unor specialiști din mediul academic. Crearea unor grupuri de lucru informale, grupuri de discuție pe diferite teme, asigurarea unor locuri de întâlnire și a facilitării discuțiilor de către persoane instruite sunt precondiții pentru reușită.

6. Turismul local ca factor de multiplicare

Turismul local poate stimula producția și desfacerea de produse locale și poate oferi locuri de muncă de calitate pentru o parte din forța de muncă mai calificată, care în prezent emigrează. Integrarea unor inovații tehnologice în funcționarea acestui model de valorificare a produselor și culturii locale prin turism, poate să aducă un câștig atât din perspectiva eficienței cât și din cele ale cooperării locale, resursei umane și marketingului. Dezvoltarea de mici afaceri în turism se poate face pe baza cooperării și pe baza expertizei deja existente în comunitate. Crearea unor produse turistice locale este mai eficientă dacă se face prin cooperare, iar efectul multiplicator depinde în mare măsură de politica de turism locală, adoptată comunitar. Infrastructura pentru turism trebuie să înceapă cu diferite amenajări proiectate să asigure o funcționalitate versatilă (pentru organizarea de evenimente locale și totodată pentru o piață locală cu funcționare regulată). Este necesară înființarea unui *Centru de informare turistică* pentru a asigura producătorilor din comună infrastructura virtuală adecvată pentru interconectare și promovare a produselor locale pentru turism. Marcarea de trasee turistice în zona premontană și montană, amenajarea de puncte de belvedere și conectarea producătorilor locali sau furnizorilor unor servicii turistice sau conexe la aceste trasee trebuie să se facă prin cooperarea investitorilor locali în turism, componențelor silvice, primăriei și școlii. Dezvoltarea turismului local presupune multiplicarea evenimentelor locale în

paralel cu promovarea lor. Promovarea are un rol important, trebuie făcută profesional și de către agenți din comună, prin dezvoltarea unei asociații de promovare locală fondată în egală măsură de mediul public și de cel privat și nonprofit, asociație care va promova comunitatea în întregul ei dar și produse sau servicii locale.

7. Branding și marketing local legat de cooperare locală și antrepreroriat

Comuna nu are încă un brand local pentru promovarea produselor proprii. Promovarea teritoriului comunei, a produselor manufacture sau agroalimentare locale, a culturii și tradițiilor locale, nu este o preocupare structurată la momentul actual. Pe măsura consolidării relațiilor dintre mediul privat, instituțiile publice și mediul asociativ local, comuna va putea promova o comunitate participativă și un mediu antreprenorial atractiv. Constituirea unei asociații de dezvoltare și promovare locală reprezintă o opțiune potrivită în acest sens.

3.5.7 Dezvoltarea planurilor operaționale pentru perioada 2021-2027

Nr.crt	Obiective strategice	Planuri operaționale
1.	Cresterea indicatorilor de calitate a vieții	a. Modernizarea străzilor în localitățile Luncșoara și Groși; b. Asigurarea accesului tuturor locuitorilor din comună la rețelele publice de apă și canalizare; c. Asfaltarea drumului dintre satul Luncșoara și com. Plopiș pentru realizarea legăturii rutiere cu Autostrada Transilvania; d. Modernizarea drumurilor forestiere din satele comunei (Groși, Aușeu și Luncșoara - peste 30 km); e. Pietruirea drumurilor de acces la culturile agricole (drumuri de hotar) în comună și reabilitarea podeșelor în toate satele comunei; f. Extinderea, reabilitarea, modernizarea și dotarea Școlii Aușeu; g. Modernizarea, reabilitarea și dotarea Școlii Groși; h. Modernizarea, reabilitarea și dotarea Școlii Luncșoara; i. Restructurarea unităților școlare din comună pentru creșterea calității educației formale și a viabilității școlii; j. Construirea unei săli de sport în satul Aușeu; k. Construire teren de sport cu gazon sintetic în satul Luncșoara; l. Modernizarea și extinderea rețelei de iluminat public a comunei; m. Racordarea la rețeaua de distribuție de gaze naturale a comunei, prin cooperare la nivel intercomunal cu orașul Aleșd și Comunele Vadu Crișului, Aștileu, Borod și Măgești; n. Construire și dotare Dispensar medical în localitatea Groși.; o. Construire complex medico-social în comuna Aușeu; p. Construirea de capele mortuare multiconfesionale în comună; q. Construire poduri în localitatea Luncșoara; r. Modernizare infrastructură rutieră forestieră; s. Realizarea unui parc de joacă copii în Aușeu t. Reactualizarea Planului Urbanistic General al comunei; u. Extinderea supravegherii spațiilor publice prin achiziționarea și

		montarea de sisteme video de performante; v. Încurajarea utilizării de surse de energie regenerabilă atât la consumatorii publici cât și la cei privați. w.dezvoltarea de activități socio-culturale și sportive cu și pentru tineretul din comună; x. Implicarea comunităților romă și slovacă în activitățile socio-culturale locale; y. Inițierea de programe de educație civică în comună pentru prevenirea infracționalității în cooperare cu cultele religioase și poliție; z. Înființarea și acreditarea unui Centru de zi pentru persoane vârstnice și a unui sistem comunitar de îngrijire a bătrânilor la domiciliu; aa. Atragerea de fonduri în proiecte cu finanțare din fonduri nerambursabile axate pe probleme de sărăcie, comunități marginalizate, persoane singure; bb. Sprijinirea integrării resursei umane din comunitățile de romi în economia locală, prin proiecte specifice; cc. Sprijinirea și dezvoltarea de activități culturale și educative pentru comunitățile de romi din comună, eventual în cooperare cu alte comune; dd. Dezvoltarea de activități cooperative pentru populația de etnie romă; ee. dezvoltarea de programe de formare și calificare pentru populația romă; ff. Inițierea de programe de educație civică în comunitățile de romi, pentru prevenirea infracționalității, în cooperare cu postul de poliție, cultele religioase și școala.
2.	<i>Dezvoltarea economiei locale prin cooperare și antreprenoria local</i>	a. Crearea de grupuri de lucru și definirea comunitară a unor produse locale; b. Încurajare și sprijinirea de către comună a construirii de capacități de depozitare și prelucrare de produse agricole (fructe și legume, brânzeturi, miere); c. Amenajarea unei zone comerciale la drumul national cu spații pentru producători locali; d. Stabilirea unor domenii adecvate pentru ca delocalizările industriale

- care să valorifice și să adauge valoare producției locale;
- e. Încurajarea dezvoltării unor capacități de prelucrare bazate pe producția locală de fructe de pădure, lapte, lemn;
  - f. Asigurarea serviciilor de informare și consultanță la nivel local, în domeniile agricultură, servicii, turism, construcții și alte afaceri;
  - g. Sprijinirea promovării unor produse locale cum ar fi produsele apicole, brânzeturile locale;
  - h. Dezvoltarea zootehniei locale cu asimilarea de tehnologii moderne pentru prelucrare și valorificare;
  - i. Compatibilizarea calității produselor agricole cu cerințele pieței pentru valorificarea în plan local și în activități turistice prin sprijinirea certificării unor produse locale;
  - j. Încurajarea dezvoltării de puncte de gastronomie locală pentru o mai bună valorificare a culturii gastronomice și a produselor locale;
  - k. Sustinerea dezvoltării producției bio și a certificării unor produse locale;
  - l. Organizarea unor cursuri de antreprenoriat în domeniile agricultură, prelucrare de produse agricole, servicii, prelucrarea lemnului;
  - m. Dezvoltarea capacității locale de scriere de proiecte cu finanțare din fonduri nerambursabile;
  - n. Înființarea unui parc industrial pentru diversificarea economiei locale;
  - o. Dezvoltarea și îmbunătățirea serviciilor pentru turismul de tranzit și local;
  - p. Crearea unor produse turistice locale, prin dezvoltarea de evenimente comunitare și conectarea la fenomenul turistic;
  - q. Cartarea obiectivelor de patrimoniu și de cadru natural, descrierea lor și a istoriei locale și transpunerea lor în materiale de promovare (materiale de promovare: plante, hărți, imagini, produse digitizate);
  - r. Înființarea unui muzeu al satului în Satul Luncșoara
  - s. Identificarea și marcarea de trasee pentru biciclete, în cooperare cu comunele vecine, în conexiune cu vizitarea obiectivelor turistice locale;
  - t. Încurajarea creării de structuri de primire turistică prin modernizarea,

		adaptarea și clasificarea unor locuințe tradiționale; u. Integrarea bisericilor din Groși, Luncșoara și Gheghie într-un circuit turistic regional și în cadrul unor trasee turistice micro-regionale sau locale; v. Marcarea de trasee turistice pentru drumeții și pentru biciclete prin pădurile comunei, în cooperare cu componențele; w. Conectarea evenimentelor socio-culturale locale la dezvoltarea locală; x. Înființarea unui incubator de afaceri în domenii performante (industrii creative, IT, conexe) care să sprijine producția locală, comerțul, turismul, promovarea locală; y. Înființarea unui Club al oamenilor de afaceri din Aușeu
3.	<i>Întărirea cooperării la nivel local</i>	a. Încurajarea cooperării în cadrul mediului de afaceri la nivel local; b. Încurajarea cooperării producătorilor agricoli pentru valorificarea prin cooperare a producției agricole; c. Susținerea asocierii în domeniile producție agricolă, turism, servicii complementare pentru acestea; d. Informarea sistematică a oamenilor de afaceri asupra oportunităților de dezvoltare și de finanțare în acord cu direcțiile strategice; e. Întărirea identității locale prin conectarea programului cultural cu viața economică a comunei; f. Stimularea organizării de activități extrașcolare relate la direcțiile de dezvoltare locală; g. Sprijinirea asociațiilor culturale locale de către administrație împreună cu mediul de afaceri, pentru promovarea valorilor locale și întărirea capitalului social; h. Înființare unei asociații de dezvoltare și promovare locală fondată în egală măsură de mediul public și de cel privat și nonprofit i. Multiplicarea relațiilor ale comunei cu alte comunități, organizații, instituții din țară și străinătate; j. Educarea ecologică privind deșeurile menajere și informarea în permanență a cetățenilor, prin realizarea de întâlniri periodice,

		informarea prin anunțuri, pliante și panouri de informare;
4.	<i>Dezvoltarea unei strategii de marketing teritorial</i>	a. Crearea unei strategii de marketing teritorial și a unui brand local pentru a facilita promovarea comunității în ansamblu, dar și a produselor locale; b. Înființarea unei asociații de promovare locală, susținută de mediul privat, mediul administrativ și sectorul nonprofit, care să se ocupe de imaginea și promovarea comunei; c. Întreținerea paginii WEB în vederea promovării localității, inclusiv prin implicarea sectorului nonprofit; d. Amenajarea versatile a unei zone pentru organizarea de evenimente locale; e. Înființarea unei zone comerciale cu standuri sau căsuțe individuale pentru comerțul de tranzit cu produse agroalimentare locale; f. Participarea cu produse locale și materiale promoționale la târgurile și evenimentele din regiune, în special în urbanul mare (Cluj, Oradea); g. Stabilirea unor relațiilor ale comunei cu universități, institute de cercetare, organizații nonprofit, muzei; h. Întărirea și extinderea relațiilor de înfrățire a comunei cu alte comune din țară și străinătate, pentru a crea relații transversale utile promovării;

Bibliografie

- 1) Almond, G., Verba, S., *Cultura civică*, Bucureşti, Ed. DU STYLE, 1996
- 2) Anholt, S., *Foreword*, Journal of Brand Management, 2002.
- 3) Blumer, H., *Symbolic Interactionism*, Englewood Cliffs, N.J., Prentice-Hall, 1969
- 4) Botici Maria Corina, Botici Matei Adrian. Luncşoara, între Istorie şi memorie.
- 5) Bourdieu, P., *Rațiuni practice. O teorie a acțiunii*, Bucureşti Ed. Meridiane, 1999
- 6) Brinkerhoff, D., Azfar, O., *Decentralization and Community Empowerment. Does community empowerment deepen democracy and improve service delivery?*, Washington, RTI International, 2006
- 7) Charity Samantha Fitzgerald, *Fair Trade as a Community Development Initiative: Local and Global Implications*, Advances în Social Work Vol. 13 No. 2 (Summer 2012), 375-390
- 8) Coriolan Suciu, *Dicționar istoric al localităților din Transilvania*, Ed. Academiei, 1967
- 9) Durkheim, E., *Formele elementare ale vieții religioase*, Iași, Ed. Polirom, 1995
- 10) Fridell, G. (2004). The fair trade network în historical perspective. Canadian Journal of Development Studies, 25(3), 411-428.
- 11) Friedmann, J, *Empowerment. The Politics of Alternatives Development*, Oxford, Wiley Blackwell., 1992
- 12) Fukuyama, F., *Marea ruptură. Natura umană și refacerea ordinii sociale*, Bucureşti, Ed.Humanitas, 1999
- 13) Gebler, T., Osborne, D., *Reinventing Government, How the Entrepreneurial Spirit is Transforming the Public Sector*, Reading, Mass, Addison-Wesley Publishing Company,1992
- 14) Giddens, A., *Sociologie*, Bucureşti, Ed. BIC ALL, 2001
- 15) Qianhong Fu, Trust, Social Capital, and Organizational Effectiveness, Blacksburg, VA, 2004
- 16) Sandu, Dumitru, Disparități sociale în dezvoltarea și în politica regională din România, 2011, International Review of Social Research, vol. 1, 30.
- 17) Stănică Viorel, *Dezvoltare Comunitară. Studii de caz*, Ed. Accent, 2014.

Surse internet

1. Direcția pentru Politici Fiscale și Bugetare Locale, <http://www.dpfbm.drap.ro/>
2. Enciclopedia României, Enciclopedia României – prima enciclopedie online despre România. Disponibil la adresa: <http://enciclopediaromaniei.ro/>, (accesat în 11 Iunie 2019).
3. Institutul Național de Statistică, <http://statistici.insse.ro/shop/?lang=ro>
4. Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene, <http://www.mdrap.ro/>